

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 46/2018)

София, 21 ноември 2018 г.

Съдържание

1	Проведени основни селскостопански мероприятия към 15.11.2018 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници	3
1.3	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2	Есенна кампания	7
3	Външна търговия с основни земеделски култури	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8
4	Цени	8
4.1	Зърнени и маслодайни култури	8
4.2	Плодове и зеленчуци	9
5	Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба	11

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1 Проведени основни селскостопански мероприятия към 15.11.2018 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

Според оперативните данни към 15 ноември 2018 г., при над 99,9% реколтирани площи, продукцията от маслодаен слънчоглед надхвърля с 2,5% отчетената по същото време на 2017 г. При царевицата за зърно се отчита по-значителен ръст на производството на годишна база - с 33,7%, основно в резултат от повишение на средния добив от декар.

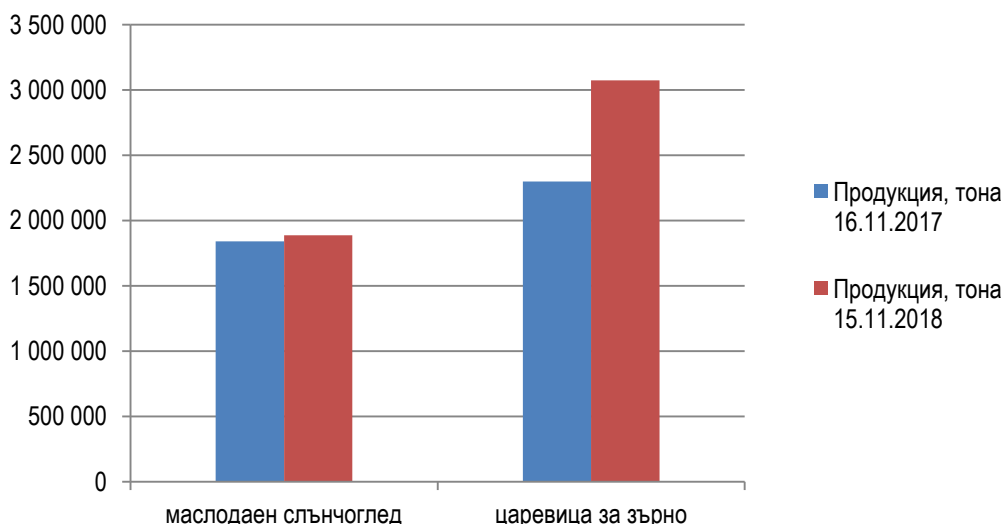
Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 15.11.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

	15.11.2018					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 349 986	7 347 849	99,9%	1 887 343	257	-9,3%	-9,0%	2,5%	12,7%
царевица за зърно	4 101 034	4 068 895	99,2%	3 074 210	756	-1,9%	2,7%	33,7%	30,3%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 15.11.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

1.2 Реколта от пролетници

Последните оперативни данни сочат увеличение на продукцията от пшеници, домати, силажна царевица и ориз с между 3,4% и 26,1% спрямо миналата година, поради нарастване както на реколтираните площи, така и на средния добив (с изключение на пшениците).

Производството на тютюн тип „Ориенталски“ бележи ръст от 29,8% на годишна база, докато това на тютюните тип „Бърлей“ и „Вирджиния“ - намалява, респективно с 26,7% и с 58,8%.

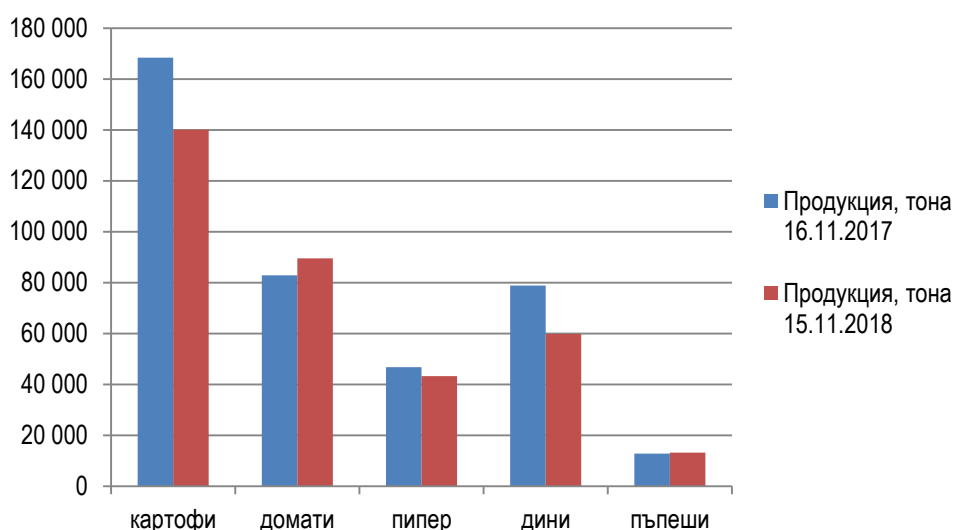
При останалите наблюдавани пролетници е налице намаление на продукцията спрямо същия период на 2017 г., в границите от 7,6% при пипера до 74,7% при градинския грах, което се дължи на спад на реколтираните площи и/или на средните добиви.

Реколта от пролетници към 15.11.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г.

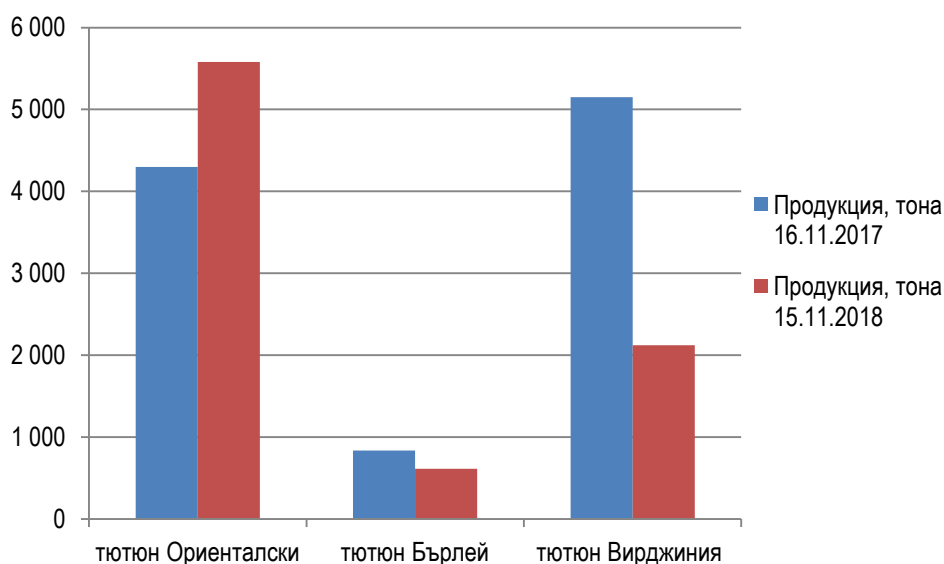
	15.11.2018				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	103 962	103 922	140 127	1 348	-10,3%	-10,1%	-16,8%	-7,5%
домати	38 799	38 794	89 525	2 308	4,2%	6,3%	8,0%	1,6%
пипер	27 878	27 358	43 251	1 581	-7,9%	-9,1%	-7,6%	1,7%
дини	35 059	34 429	59 791	1 737	-5,2%	-6,6%	-24,1%	-18,7%
пъпеш	16 056	15 882	13 180	830	16,5%	15,5%	3,4%	-10,5%
фасул	25 823	25 445	3 374	133	-38,5%	-38,7%	-46,5%	-12,5%
градински грах	14 171	11 547	2 478	215	-53,3%	-55,3%	-74,7%	-43,3%
леща	36 023	33 823	3 319	98	-11,3%	-10,0%	-31,8%	-24,6%
соя	24 860	24 832	5 206	210	-78,4%	-77,8%	-69,7%	36,4%
ориз	101 700	100 700	61 690	613	5,8%	22,9%	26,1%	2,7%
овес	73 714	68 751	14 986	218	-33,8%	-20,4%	-29,0%	-10,7%
сорго	21 213	14 514	3 688	254	-17,8%	-38,7%	-38,2%	0,8%
шарен слънчоглед	36 605	36 605	8 118	222	-38,2%	-38,2%	-27,3%	18,1%
царевица силажна	179 156	176 942	421 581	2 383	0,9%	6,8%	21,4%	13,7%
пролетен ечемик	28 489	28 489	8 464	297	-38,1%	-17,9%	-35,5%	-21,4%
фуражен грах	308 601	267 813	42 427	158	-0,2%	-12,1%	-55,6%	-49,7%
памук	28 956	17 986	1 402	78	-6,1%	-33,2%	-32,7%	1,3%
лен	300	300	30	100	-71,7%	-58,3%	-65,1%	-16,7%
тютюн Ориенталски	33 271	33 271	5 582	168	5,4%	5,4%	29,8%	23,5%
тютюн Бърлей	3 888	3 886	612	157	-38,6%	-38,5%	-26,7%	18,9%
тютюн Вирджиния	25 383	20 513	2 122	103	-27,7%	-34,7%	-58,8%	-37,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Производството от основни пролетници - зеленчукови култури към 15.11.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

**Производството от основни сортове тютюн към 15.11.2018 г., сравнено със същия
период на 2017 г.**

1.3 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

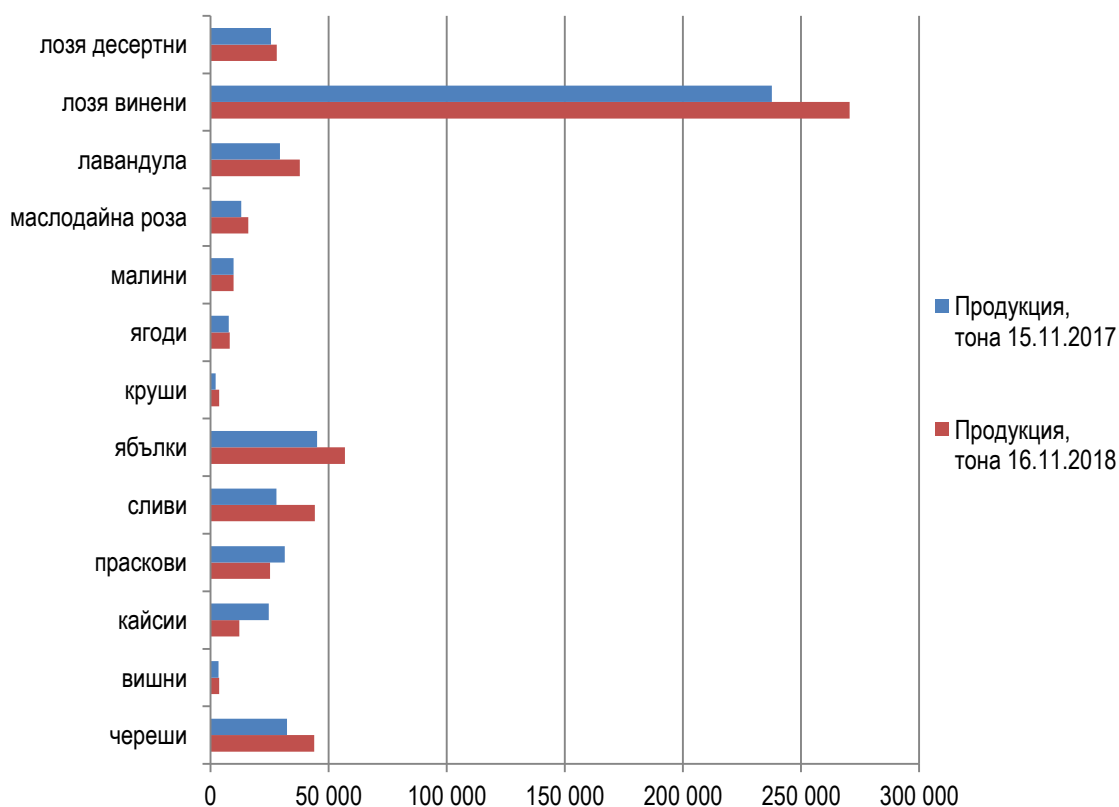
При повечето трайни насаждения и етерично-маслени култури, обхванати от оперативното наблюдение, към 15 ноември 2018 г. се отчита ръст на производството спрямо същия период на 2017 г. Най-чувствително нараства производството на череши, сливи и круши (в рамките на 35,7% - 65,8%), вследствие на съществено увеличение както на реколтираните площи, така и на средните добиви. Намаление на годишна база отбелязва само производството на праскови (с 19,6%) и кайсии (с 50,5%). На този етап производството от винени и десертни лозя е съответно с 13,9% и 9,6% над миналогодишната, в резултат от по-високите добиви от декар.

**Реколта от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 15.11.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

	15.11.2018				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	87 033	79 998	43 944	549	10,3%	14,5%	35,7%	18,6%
вишни	13 308	11 880	3 641	306	-4,2%	3,2%	8,4%	4,8%
кайсии	27 334	24 048	12 198	507	-4,9%	-14,8%	-50,5%	-41,9%
праскови	42 114	38 540	25 231	655	5,2%	-0,9%	-19,6%	-18,8%
сливи	69 306	64 411	44 183	686	7,8%	12,8%	58,1%	40,3%
ябълки	50 173	49 160	56 898	1 157	5,3%	15,0%	26,1%	9,6%
круши	5 490	5 319	3 586	674	21,5%	32,6%	65,8%	25,0%
ягоди	10 373	9 956	8 079	811	3,8%	6,1%	5,7%	-0,4%
малини	23 900	22 270	9 780	439	9,0%	10,2%	1,1%	-8,4%
маслодайна роза	35 701	35 650	15 925	447	3,5%	3,3%	23,0%	19,2%
лавандула	103 419	102 934	37 831	368	31,3%	32,1%	28,9%	-2,1%
лозя винени	468 905	456 618	270 592	593	-4,7%	-4,5%	13,9%	19,3%
лозя десертни	47 330	45 899	28 029	611	-4,6%	-4,0%	9,6%	14,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Продукция от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 15.11.2018 г.,
сравнено със същия период на 2017 г.**

2 Есенна кампания

Към 15.11.2018 г. е извършена предсеитбена подготовка на 13 670 749 дка с есенници, а дълбока оран - на 6 355 642 дка, при съответно 13 918 762 дка и 7 618 753 дка по същото време на миналата година.

Засетите площи с ечемик, маслодайна рапица, ръж и тритикале изостават с между 2,9% и 9,9% спрямо година по-рано, докато при пшеницата се наблюдава увеличение с 0,9%.

Засети площи с есенници към 15.11.2018 г., сравнено със същия период на 2017 г., дка

Култура	16.11.2017	15.11.2018	Изменение
пшеница	10 428 006	10 519 405	0,9%
ечемик	1 030 914	1 000 647	-2,9%
маслодайна рапица	1 697 329	1 601 876	-5,6%
ръж	49 847	45 562	-8,6%
тритикале	111 877	100 857	-9,9%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

3 Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

През изминалата седмица се наблюдава известно активизиране на износа на ечемик през Пристанище Варна¹, като са изнесени 10,1 хил. тона. Независимо от това, изоставането на експорта на ечемик спрямо миналия сезон остава значително - със 72,7%. При износа на пшеница и рапица през порта също е налице намаление на годишна база – съответно с 20,1% и 21,7%, като през последната седмица не са преминавали товари с двете култури.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	02.07. – 18.11.2017	02.07. – 18.11.2018	Изменение
пшеница	1 358 028	1 085 323	-20,1%
ечемик	86 684	23 682	-72,7%
рапица	153 397	120 053	-21,7%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на текущия сезон не е реализиран износ на пшеница, ечемик и рапица

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевича и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

През периода 12 – 18 ноември 2018 г. през Пристанище Варна не са преминавали товари с царевица и слънчоглед за износ. Общият износ на двете култури за периода от началото на септември 2018 г. до момента е съответно с 14,4% и 60,9% под миналогодишния.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	03.09. – 18.11.2017	03.09. – 18.11.2018	Изменение
царевица	280 423	240 042	-14,4%
слънчоглед	84 272	32 914	-60,9%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До този момент не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2018 от пристанището в Бургас.

От началото на месец юли 2018 г. до 18 ноември 2018 г. не е осъществяван внос на зърнени и маслодайни култури през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 45/2018, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за месец септември 2018 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 45/2018, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4 Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

През последната седмица е отчетено леко покачване на средните изкупни цени на слънчоглед, хлебна и фуражна пшеница и ечемик на седмична база, в рамките на 0,2% - 1,6%. Средната изкупна цена на царевицата остава непроменена.

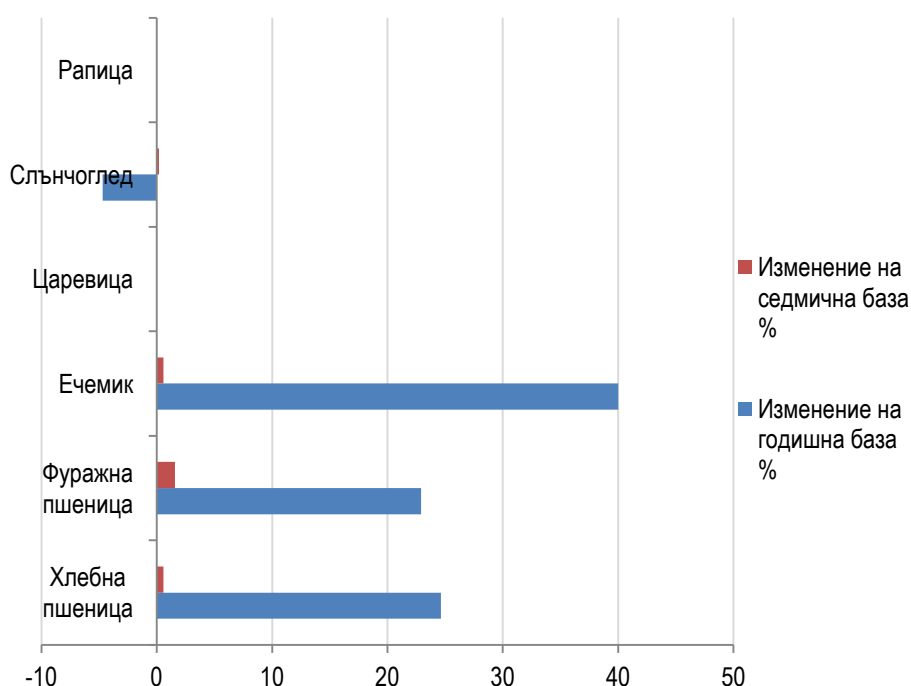
Пшеницата (хлебна и фуражна) и ечемикът се търгуват на значително по-високи ценови нива спрямо година по-рано, като ръстът достига до 40% при ечемика. Средно за страната, изкупната цена на царевицата е без промяна на годишна база, а тази на слънчогледа – с 4,7% по-ниска.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 14.11.2018 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./тон без ДДС

	15.11.2017	07.11.2018	14.11.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	276	342	344	24,6	0,6
фуражна пшеница	262	317	322	22,9	1,6
ечемик	250	348	350	40,0	0,6
царевица	258	258	258	0,0	0,0
слънчоглед	555	528	529	-4,7	0,2
рапица	703	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 14.11.2018 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 16.11.2018 г. средните цени на едро на пипер (червен и зелен), вносни домати, десертно грозде и картофи се повишават с между 4,2% и 11,7% спрямо предходната седмица. Сред основните плодове и зеленчуци, предлагани на тържищата по това време на годината, поевтиняване се наблюдава при ябълките (с 2,1%) и оранжерийните домати (със 7,4%).

Сравнявайки със същия период на 2017 г., цените на едро на червения и зеления пипер, оранжерийните домати и картофите бележат ръст от 11,1% до 19,3%, най-значителен при картофите. Единствено ябълките се търгуват на по-ниска цена от

миналогодишната - с 29,2%

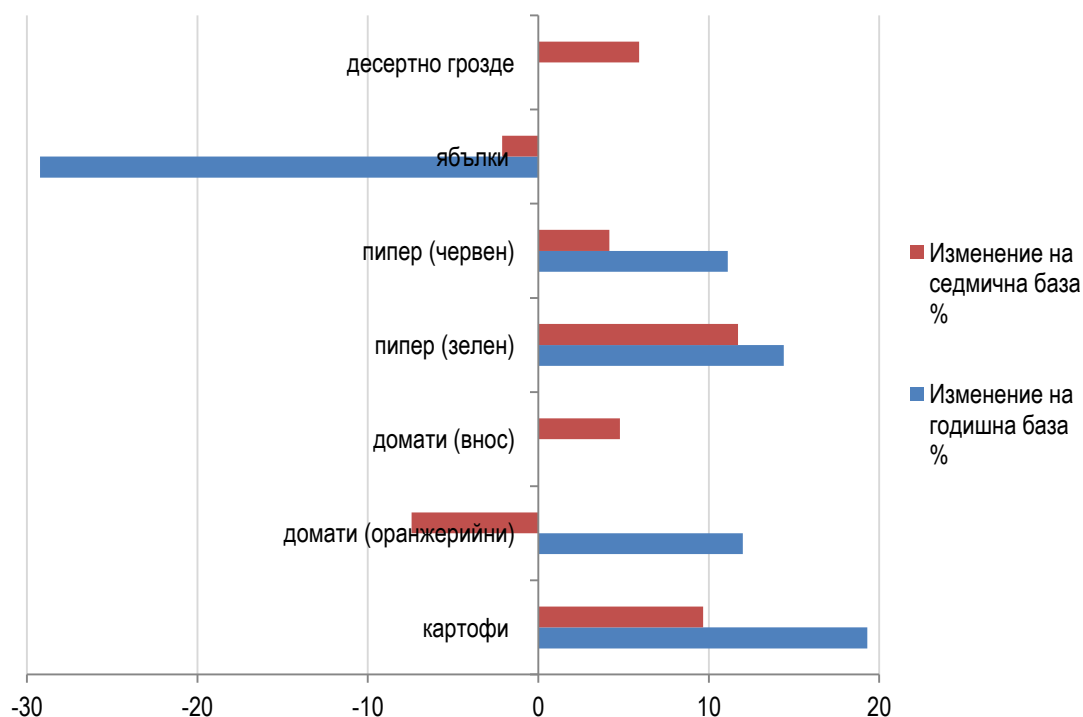
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 16.11.2018 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2017 г., лв./кг

	17.11.2017	09.11.2018	16.11.2018	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,57	0,62	0,68	19,3	9,7
домати (оранжерийни)	2,00	2,42	2,24	12,0	-7,4
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	*	1,46	1,53	-	4,8
пипер (зелен)	1,25	1,28	1,43	14,4	11,7
пипер (червен)	1,80	1,92	2,00	11,1	4,2
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови (внос)	*	*	*	-	-
ябълки	1,30	0,94	0,92	-29,2	-2,1
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	1,69	1,79	-	5,9

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 16.11.2018 г.

5 Приложение – справки за реколта от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия по области и ход на есенната сеитба

Справка за хода на жътвата

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Пронз- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1500	0	1500	100.00%	195	130
Бургас	285605	0	285605	100.00%	61909	217
Варна	414773	0	414773	100.00%	112557	271
Велико Търново	433712	0	433712	100.00%	113489	262
Видин	355945	0	355645	99.92%	92328.4	260
Враца	418730	115	418615	100.00%	111334	266
Габрово	29300	0	29300	100.00%	7973	272
Добрич	724168	0	724168	100.00%	217822	301
Кърджали	2550	0	2550	100.00%	394	155
Кюстендил	20586	0	20586	100.00%	5137.8	250
Ловеч	132947	0	132947	100.00%	32372	243
Монтана	414961	0	414961	100.00%	105261	254
Пазарджик	64810	0	64810	100.00%	18117	280
Перник	76190	0	76190	100.00%	15919	209
Плевен	639468	0	637631.1	99.71%	177027.4	278
Пловдив	268140	0	268140	100.00%	62701.6	234
Разград	274990	0	274990	100.00%	71769.5	261
Русе	392129	0	392129	100.00%	109268.61	279
Силистра	371792	303	371489	100.00%	103641	279
Сливен	210600	0	210600	100.00%	38147	181
Смолян		0				
София-град	37697	0	37697	100.00%	8868	235
София	75586	0	75586	100.00%	15084.5	200
Стара Загора	445579	10152.8	435426.2	100.00%	92720.47	213
Търговище	250125	0	250125	100.00%	59970	240
Хасково	354052	0	354052	100.00%	89662.25	253
Шумен	364310	0	364310	100.00%	91824	252
Ямбол	300344	32.5	300311.5	100.00%	71850.5	239
ОБЩО	7360589	10603	7347849	99.97%	1887343.0	257

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Пронз- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	6735	0	5335	79.21%	2121.7	398
Бургас	18154	0	16754	92.29%	9221.28	550
Варна	125237	0	121977	97.40%	82359	675
Велико Търново	400440	0	400440	100.00%	317559	793
Видин	71065	0	70185	98.76%	45316	646
Враца	335390	0	335390	100.00%	270013	805
Габрово	20910	0	20910	100.00%	13212	632
Добрич	1014770	0	1014770	100.00%	828123.5	816
Кърджали	830	0	830	100.00%	293	353
Кюстендил	4640	0	4640	100.00%	1250	269
Ловеч	105510	212	85810	81.49%	61595	718
Монтана	194760	0	194760	100.00%	152140	781
Пазарджик	22360	0	22360	100.00%	15022	672
Перник	7902	0	7122	90.13%	2496	350
Плевен	628084	0	624153	99.37%	483586	775
Пловдив	46300	0	46300	100.00%	35282	762
Разград	157965	0	157965	100.00%	109865	696
Русе	268080	0	268080	100.00%	224264.17	837
Силистра	285715	469.1	285245.9	100.00%	175417.6	615
Сливен	28600	0	28600	100.00%	17679	618
Смолян	573	0	573	100.00%	128.55	224
София-град	32470	0	32470	100.00%	26805	826
София	13653	0	13653	100.00%	5084	372
Стара Загора	36071	203.2	35867.8	100.00%	21387.98	596
Търговище	93573	0	93573	100.00%	57825	618
Хасково	11465	0	11465	100.00%	10647	929
Шумен	161286	0	160286	99.38%	100517	627
Ямбол	9380	0	9380	100.00%	4999.85	533
ОБЩО	4101918	884	4068895	99.22%	3074209.6	756

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит- бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	Н (дка)	К (дка)	
Благоевград	23350				
Бургас	1005940	221110	267010	125610	343000
Варна	698259	453147	360236	180385	416650
Велико Търново	717915	368900	411450	297400	340430
Видин	457500	417000	417000	417000	1200
Враца	686563	627498	627498	548144	318227
Габрово	54600	0	0	0	0
Добрич	1492246	591700	692950	156000	1262676
Кърджали	6190				3550
Кюстендил	58730	2880	2880	2880	38680
Ловеч	231945	164497	166847	39820	89100
Монтана	474600	94000	461400		139600
Пазарджик	191290	5300	11300	4900	45100
Перник	164600	22650	22650	17650	50310
Плевен	992409	820081	820081	820081	354900
Пловдив	625890	131300	206900	124800	164320
Разград	662540	145000	449780	57000	290170
Русе	739925	517874	658779	309126	526914.5
Силистра	610297	610297	610297	610297	592000
Сливен	510600	109500	215000	78000	289100
Смолян					
София-град	55488				13930
София	77976				
Стара Загора	764382	203700	151120	40000	302270
Търговище	440310	24500	379000	13150	38500
Хасково	541560	59500	206500	59500	239490
Шумен	604123	415165	426865	203165	231082
Ямбол	781521		780501		264442
ОБЩО	13 670 749	6 005 599	8 346 044	4 104 908	6 355 642

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	7910	1090	900	950	2950
Бургас	645865	108450	920	3750	234890
Варна	548347	64885		904	67421
Велико Търново	552123	61025	140	243	83723
Видин	380940	21060		940	30545
Враца	550149	13123	200	825	43593
Габрово	37510	6920	25	600	7720
Добрич	1280420	18450		3230	189446
Кърджали	5100	920	50	20	
Кюстендил	36890	4580	2670	3460	6248
Ловеч	184762	19499		400	25780
Монтана	394571	19332		1920	54459
Пазарджик	127080	21970	5900	9630	14510
Перник	142720	8848	100	200	11800
Плевен	715270	109581	1800	300	65530
Пловдив	487610	30417	13345	36420	52140
Разград	478500	43681		600	119090
Русе	591152	38937	74	240	98110
Силистра	489100	38800		1500	76997
Сливен	403900	68650	520	7440	27200
Смолян					
София-град	36704	11951		95	300
София	52754	4412	1900	2010	3490
Стара Загора	544812	70720	15810	9160	93622
Търговище	345751	36888	438	2190	52733
Хасково	427190	57990	500	7350	43430
Шумен	449172	64093	270	3460	75878
Ямбол	603103	54375		3020	120271
ОБЩО	10 519 405	1 000 647	45 562	100 857	1 601 876